

ПРОПОЗИЦІЇ Міністерства фінансів України

до проекту Закону України

«Про внесення змін до Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» щодо звільнення внутрішньо переміщених осіб від негативних наслідків невиконання грошових зобов'язань», внесеного народними депутатами України Ткаченком М.М. та іншими, (реєстр. № 2329 від 29.10.2019)

Пропозиції надаються до другого читання

1. Законопроект потребує доопрацювання.

2.1. У 2014 році держава прийняла низку законодавчих актів, спрямованих на захист осіб, постраждалих від конфлікту на Сході України та тимчасової окупації АР Крим, та які частково вирішують поставлені завдання законопроекту щодо зобов'язань за кредитними договорами та договорами позики внутрішньо переміщених осіб (зокрема: Закони України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» та «Про створення вільної економічної зони «Крим» та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України»).

2.2. Законопроектом запропонована норма, яка забороняє нарахування внутрішньо переміщеним особам неустойки (штрафи, пені) за невиконання чи неналежне виконання своїх зобов'язань. Таким чином, законопроектом пропонується звільнити окремі категорії осіб (громадян України, іноземців або осіб без громадянства) від будь-якої відповідальності за невиконання чи неналежне виконання договірних зобов'язань (не тільки від порушень договірних зобов'язань, що виникли у зв'язку із тимчасовою окупацією та вимушеним залишенням такими особами певних територій, але й також від будь-яких інших порушень договірних зобов'язань незалежно від обставин). Запропоновані норми законопроекту несуть у себе ризики у контексті позичальників, які до моменту прийняття цього Закону сумлінно виконували грошові зобов'язання, а після впровадження запропонованих новел почнуть ухилятися від їх належного виконання та фактично створюються привілейовані умови (без належного законодавчого обґрунтування).

2.3. Законопроектом заборонено відступлення (продаж, передання) права вимоги за кредитним договором та/або договором позики, позичальником за яким є внутрішньо переміщена особа, без згоди боржника. Водночас, статтею 514 Цивільного кодексу (далі – ЦК) встановлено, що до нового кредитора переходять права первісного кредитора у зобов'язанні в обсязі і на умовах, що

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000009E0E2F0014838300

Підписувач Драганчук Юрій Олегович

Дійсний з 24.04.2020 13:01:11 по 24.04.2022 13:01:11

Міністерство фінансів України

14020-13/6 від 16.04.2021

існували на момент переходу цих прав, якщо інше не встановлено договором або законом. Таким чином, заміна кредитора у зобов'язанні, якщо інше не встановлено договором або законом, не призводить до збільшення обсягу обов'язку боржника на користь кредитора. Вважаємо, що зазначена норма потребує обґрунтування, тому що є втручанням в діяльність суб'єктів господарювання, чим суперечить частині першій статті 42 Конституції України (право на підприємницьку діяльність, не заборонену законом), а також не враховує пункту 4 частини першої статті 3 ЦК України (принцип свободи підприємницької діяльності, яка не заборонена законом) та частини першої статті 6 Господарського кодексу України (загальними принципами господарювання в Україні).

Ураховуючи зазначене, проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» щодо звільнення внутрішньо переміщених осіб від негативних наслідків невиконання грошових зобов'язань» потребує доопрацювання.

**Заступник Міністра з питань
європейської інтеграції**

Юрій ДРАГАНЧУК